

## บทที่ 7

### บทบาทที่รับรู้ หน้าที่ มาตรฐานและตัวชี้วัดในการปฏิบัติงาน

#### 7.1 บทบาทหน้าที่ด้านการศึกษา วิเคราะห์และรายงานสถานการณ์ทางสังคมและเศรษฐกิจ

##### 7.1.1 การรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับความคาดหวังของกระทรวง

บทบาทหน้าที่ด้านการศึกษา วิเคราะห์ และรายงานสถานการณ์ทางสังคมและเศรษฐกิจ เป็นบทบาทหน้าที่ด้านวิชาการ กระทรวงฯ มีความคาดหวังงานด้านนี้ค่อนข้างสูง เนื่องจากเป็นงานที่สามารถนำเสนอต่อสาธารณชน และต่อสากล และหากทำได้ดีจะส่งผลให้กระทรวงฯ มีภาพลักษณ์ที่ดีทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ อย่างไรก็ตามเนื่องจากบทบาทหน้าที่นี้เป็นบทบาทหน้าที่ใหม่ และหน่วยราชการส่วนกลางเองก็ยังมีแนวทางไม่ชัดเจนและยังไม่มีเอกภาพในเรื่องนี้มากนัก การถ่ายทอดบทบาทหน้าที่ด้านนี้ให้แก่ส่วนภูมิภาคจึงทำได้เพียงภาพกว้างๆ ตามที่ระบุไว้ในหน้าที่ โดยไม่มีแนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจน ข้าราชการระดับจังหวัดของกระทรวงฯ แม้จะทราบความคาดหวังในเรื่องนี้ของกระทรวงฯ ว่าต้องการให้จังหวัด วิเคราะห์ สถานการณ์และแนวโน้มทางสังคมและเศรษฐกิจ ทั้งในระดับภาพรวมของจังหวัด และระดับกลุ่มเป้าหมายของกระทรวงฯ เพื่อใช้ในการกำหนดนโยบายระดับจังหวัด แต่ยังไม่เข้าใจแนวทางในการปฏิบัติ และไม่ทราบขอบเขตในการวิเคราะห์สถานการณ์ว่าต้องดำเนินการในเรื่องใดบ้าง รวมทั้งไม่ทราบรูปแบบ และแนวทางในการจัดทำรายงานตามที่กระทรวงฯ ต้องการ

##### 7.1.2 การปฏิบัติจริงเกี่ยวกับบทบาท

การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่นี้ของสำนักงาน พมจ. เท่าที่ผ่านมา ยังไม่มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ จะมีเพียงการพูดคุยกันในลักษณะไม่เป็นทางการภายในสำนักงานเท่านั้น สำหรับรายงานวิเคราะห์สถานการณ์นั้น สำนักงาน พมจ. ส่วนใหญ่ยังมิได้จัดทำขึ้นมา เหตุผลหลักคือความไม่ชัดเจนดังที่ได้กล่าวมาแล้ว จะมีเพียง สำนักงาน พมจ. จังหวัดน่าน เท่านั้นที่มีการจัดทำรายงานประจำปีจังหวัด นอกจากจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับรายงานผลงานตามแผนโครงการประจำปีแล้ว ยังมีการนำเสนอการวิเคราะห์สถานการณ์อีกด้วย

การวิเคราะห์สถานการณ์ของจังหวัดน่านในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของสถานการณ์นั้นมี 4 ส่วน ส่วนแรกเป็นข้อมูลทั่วไปของจังหวัดน่าน ซึ่งเป็นการกล่าวถึงประวัติความเป็นมา ประชากร พื้นที่ สภาพสังคม และเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตามสำหรับข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดในลักษณะนี้ ทุกจังหวัดก็จะบรรจุลงในรายงานประจำปีเช่นเดียวกัน แต่สิ่งที่ทำให้จังหวัดน่านแตกต่างจากจังหวัดอื่นๆที่เป็นตัวอย่างในการศึกษา คือ ส่วนที่สองซึ่งเป็นหัวข้อที่ สำนักงาน

พมจ. น่าน ใช้คำว่า “ข้อมูลเฉพาะและวิธีการได้มาของข้อมูล” (รายงานผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2546 สำนักงาน พมจ. น่าน, 2546) ซึ่งส่วนที่สองของรายงานมีหัวข้อย่อย 5 ประเด็นคือ

ประเด็นแรกเกี่ยวกับข้อมูลผู้ด้อยโอกาส พมจ.น่าน ทำการสำรวจโดยใช้คณะกรรมการ ศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน พบว่า มีผู้ด้อยโอกาสที่เดือดร้อนและควรได้รับการช่วยเหลือจำนวน 25,400 คน ในการวิเคราะห์ได้มีการจำแนกกลุ่มออกเป็น 8 กลุ่มคือ 1) กลุ่มผู้สูงอายุยากจน 11,982 คน 2) เด็กกำพร้าถูกทอดทิ้ง 1,580 คน 3) เด็กในครอบครัวยากจน 1,760 คน 4) ผู้มีรายได้น้อย 2,698 ครอบครัว 5) ผู้ถูกเลิกจ้าง/ว่างงาน 824 คน 6) สตรีหม้ายยากจน 2,753 คน 7) ผู้เจ็บป่วยเรื้อรัง 781 คน และ 8) ผู้พิการ 3,022 คน แม้ว่าการจำแนกประเภทของข้อมูลอาจมีการซ้ำซ้อน เนื่องจากการสำรวจยังสับสนระหว่างครอบครัวกับจำนวนคนอยู่บ้าง แต่ก็ถือได้ว่าเป็นความพยายามในการดำเนินงานประการหนึ่ง

ประเด็นที่สอง ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) มีการแสดงให้เห็นถึงครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาทต่อปี จำนวน 42,646 ครัวเรือน จากจำนวนทั้งหมด 86,267 ครัวเรือน ในประเด็นนี้หากมีการวิเคราะห์เพิ่มเติมก็จะทำให้ข้อมูลดิบกลายเป็นข้อมูลข่าวสาร และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น เช่น การจำแนกครัวเรือนที่ยากจนตามอาชีพ ถิ่นที่อยู่อาศัย จำนวนสมาชิกในครอบครัว การถือครองที่ดิน เป็นต้น หรือ ในอนาคตอาจจะวิเคราะห์สาเหตุของความยากจนของครัวเรือนแต่ละประเภท เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำยุทธศาสตร์แก้ปัญหาได้ตรงประเด็นมากขึ้น

ประเด็นที่สาม ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชน มีการนำการสำรวจของ โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ(UNDP) มาเสนอว่าประชาชนในจังหวัดน่านประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นอันดับหนึ่งของประเทศไทย โดยใช้ดัชนีชี้วัดสองดัชนี คือ การใช้สิทธิเลือกตั้งและจำนวนองค์กรชุมชน

ประเด็นที่สี่ ข้อมูลความเดือดร้อนของราษฎรและความต้องการให้รัฐบาลช่วยเหลือ ซึ่งข้อมูลที่ได้มาจากสำนักงานสถิติจังหวัด ความเดือดร้อนอันดับแรกคือ การขายผลผลิตได้ราคาต่ำ อันดับสองคือ ปัจจัยการผลิตราคาแพง และอันดับสาม คือ ไม่มีทุนในการประกอบอาชีพ

ประเด็นที่ห้า ข้อมูลการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงาน พมจ. น่าน ได้จัดสัมมนาประชาคมและเครือข่ายการพัฒนาสังคม รวมทั้งการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามไปยังทุกหมู่บ้าน โดยใช้องค์ประกอบความมั่นคงของมนุษย์ตามกรอบของ UNDP 7 ด้าน ในการวิเคราะห์มีการจำแนกตามอำเภอ และระดับความรุนแรงของปัญหา ออกเป็น 3 ระดับ คือ รุนแรงมาก รุนแรง และ ปานกลาง พบว่า การขาดความมั่นคงทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับรุนแรงมากทุกอำเภอ รองลงมาเป็น การขาดความมั่นคงด้านอาหาร และสุขภาพ

จากการที่ สำนักงาน พมจ. น่าน ได้นำเสนอข้อมูลและการวิเคราะห์โดยสังเขปดังกล่าว แล้ว ยังมีการสรุปสถานการณ์ทางสังคมของจังหวัดน่าน โดยระบุว่า การขาดความมั่นคงทาง เศรษฐกิจเป็นปัญหาที่รุนแรงมากที่สุด ทั้งในเรื่องการผลิตซึ่ง ประชาชนส่วนใหญ่ขาดทักษะและ ความรู้ด้านการผลิต ขาดทักษะและข้อมูล ด้านการตลาด การขาดที่ทำกิน ไม่มีทุนในการ ประกอบอาชีพ ตกงานว่างงาน การคมนาคมไม่สะดวก และการประสพภัยธรรมชาติ นอกจากนี้ยังมีการสรุปวิเคราะห์แนวโน้มจำนวนของครัวเรือนที่ยากจน และแนวโน้มของ ผู้ด้อยโอกาสที่พึงได้รับการช่วยเหลือ

ในรายงานยังได้เสนอแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหา เช่น การแก้ปัญหาหาคาผลิต ตกต่ำด้วยการลดต้นทุนการผลิตโดยดำเนินการตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง การ ส่งเสริมให้ชุมชนจัดทำแผนชุมชน สร้างชุมชนเข้มแข็งเป็นต้น

การจัดทำรายงานประจำปีของจังหวัดน่าน นับว่าเป็นความพยายามในการแสวงหา แนวทางในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ด้านการวิเคราะห์และรายงานสถานการณ์ แม้ ลักษณะรายงานจะยังขาดความเป็นระบบ รวมทั้งยังไม่มีมีการวิเคราะห์ที่ละเอียดลึกซึ้ง แต่ก็ถือ ได้ว่าเป็นการเริ่มต้นที่ดี และสะท้อนให้เห็นว่าแท้จริงแล้ว สำนักงาน พมจ. มีศักยภาพและ ความสามารถในการดำเนินงานตามภาระหน้าที่นี้ได้หากมีแนวทางดำเนินการที่ชัดเจนขึ้น และมีการ พัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับงานนี้อย่างเพียงพอ

ในปัจจุบัน สำนักงาน พมจ. ส่วนใหญ่ยังไม่มียุทธศาสตร์ที่รับผิดชอบงานด้านการวิเคราะห์ สถานการณ์โดยตรง สถานภาพของงานที่เป็นอยู่ดำเนินการโดยอาศัยเจ้าหน้าที่ผู้ทำงานด้าน ข้อมูลร่วมกับหัวหน้าฝ่าย สำหรับข้อเสนอของสำนักงาน พมจ. เกี่ยวกับบุคลากรที่รับผิดชอบ บทบาทหน้าที่นี้คือ 2 คน โดยมีคุณสมบัติที่สามารถทำวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติได้

### 7.1.3 องค์ประกอบของเนื้อหา รายงาน

สำหรับเนื้อหาของการวิเคราะห์และรายงานสถานการณ์นั้น มีการเสนอซึ่งสามารถ จำแนกออกเป็น 3 ระดับ คือ

1) ระดับภาพรวมสถานการณ์ของจังหวัด ซึ่งประกอบด้วย ประเด็นดังต่อไปนี้

ก) โครงสร้างประชากรของจังหวัด

ข) สถานภาพและแนวโน้มทางเศรษฐกิจของจังหวัด อาทิ รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน รายจ่ายต่อครัวเรือน อัตราการว่างงาน และอาชีพของประชากร

ค) สถานภาพทางสังคมและแนวโน้มของจังหวัด อาทิ การศึกษา ครอบครัว ความ ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การเมืองการปกครอง การสาธารณสุข สิ่งแวดล้อม นันทนาการ ศาสนาและวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

2) ระดับกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย

ก) สถานการณ์ด้านเด็กและเยาวชน อาทิ การเร่ร่อน การถูกทอดทิ้ง การเสี่ยงต่อการค้ามนุษย์ การถูกล่วงละเมิดทางเพศ การถูกทำร้ายจากครอบครัว เป็นต้น

ข) สถานการณ์ด้านสตรี อาทิ การแต่งงาน การหย่าร้าง การถูกล่วงละเมิดทางเพศ บทบาททางการเมืองของสตรี เป็นต้น

ค) สถานการณ์ด้านผู้สูงอายุ อาทิ แนวโน้มผู้สูงอายุ การถูกทอดทิ้ง บทบาทผู้สูงอายุ เป็นต้น

ง) สถานการณ์ด้านผู้ด้อยโอกาส ความยากจน การเข้าถึงทรัพยากร การได้รับสิทธิการเป็นพลเมือง เป็นต้น

จ) สถานการณ์ผู้พิการ อาทิ แนวโน้มผู้พิการในแต่ละประเภท การพึ่งตนเอง เป็นต้น

3) ระดับเครือข่าย ประกอบด้วย แนวโน้มประเภทเครือข่าย และกิจกรรมเครือข่าย เป็นต้น

อย่างไรก็ตามเนื้อหาของรายงานสถานการณ์ สังคมและเศรษฐกิจของจังหวัด อาจจะต้องนำดัชนีความมั่นคงของมนุษย์และการเฝ้าระวังทางสังคม ซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการศึกษาอยู่ ประกอบการพิจารณา เพื่อนำประเด็นเหล่านั้นเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์และรายงานผล

สำหรับตัวอย่างโดยสังเขปของรายงานด้านสังคม คณะผู้ศึกษาจะขอหยิบยก มานำเสนอ 2 กรณี คือ กรณีประเทศไทย ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) (2546) โดยใช้ชื่อรายงานว่า “ความอยู่ดีมีสุขของคนไทย 5 ปี หลังวิกฤติเศรษฐกิจ” ในรายงานฉบับดังกล่าว สศช. ได้จำแนกการนำเสนอเป็นสองส่วน ๑ละ 6 บท

ส่วนแรกใช้ชื่อว่า “ความอยู่ดีมีสุขของคนไทย: ผลกระทบสุดท้ายของการพัฒนา” ประกอบด้วย

บทที่หนึ่ง ความอยู่ดีมีสุขของคนไทย ซึ่งนำสถานการณ์ของสังคมไทยในภาพรวม โดยใช้อันดับประกอบห้าด้าน คือ 1) ด้านสุขภาพอนามัยมี 3 องค์ประกอบ คือ อายุขัยเฉลี่ย ประชาชนที่สุขภาพดี และการมีหลักประกันด้านสุขภาพ 2) ด้านความรู้ มี 3 องค์ประกอบเช่นกัน คือ จำนวนปีที่ได้รับการศึกษา การเข้าเรียนมัธยมต้นและปลาย และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) ด้านชีวิตการทำงานมี 2 องค์ประกอบ คือ การมีงานทำ และความมั่นคงในการทำงาน 4) ด้านรายได้และการกระจายรายได้ มี 2 องค์ประกอบ คือ สัดส่วนประชากรที่ยากจน และการกระจายรายได้ และด้านที่ห้า ด้านสภาพแวดล้อม มี 3 องค์ประกอบ คือ ที่อยู่อาศัย สาธารณูปโภค ความปลอดภัยในชีวิต และสิ่งแวดล้อม

จากนั้นในบทที่สอง ถึงบทที่หก ได้มีการนำเสนอรายละเอียดขององค์ประกอบในแต่ละด้าน พร้อมกับนำเสนอข้อมูลสถานการณ์ที่พึงระวังในบางด้าน เช่น ในบทที่สอง นำเสนอดัชนีด้านสุขภาพอนามัย โดยเสนอองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ คือ อายุขัยเฉลี่ย ประชาชนที่มีสุขภาพดี และการมีหลักประกัน ในองค์ประกอบที่สองเรื่องประชาชนที่มีสุขภาพดี สศช. ใช้ข้อมูลจากการสำรวจเกี่ยวกับอนามัยและสวัสดิการ พ.ศ. 2534 ถึง 2544 ของ สำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ โดยใช้ประเด็น สัดส่วนประชาชนที่ป่วยในรอบปีมาเป็นตัวชี้วัด ความมีสุขภาพดี จากข้อมูลใน พ.ศ. 2534 มีประชาชนป่วยร้อยละ 23.1 ต่อมาในปี 2544 ประชาชนป่วยลดลงเหลือร้อยละ 15.1 ดังนั้นทาง สศช. จึงสรุปว่า สุขภาพคนไทยอยู่ในระดับดี เจ็บป่วยน้อยลง อย่างไรก็ตามได้มีการนำเสนอข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับโรคต่างๆ ประกอบพร้อมกับชี้ให้เห็นถึงพฤติกรรมเสี่ยงว่ามีแนวโน้มน่าห่วงใยและต้องเอาใจใส่มากขึ้น เช่น สถานการณ์ของโรคเอดส์ยังคงรุนแรง แม้ว่าจำนวนผู้ป่วยจะลดลงก็ตาม แต่ก็ยังมีอยู่ถึง 13,768 คน ในปี 2544 หรือ สุขภาพจิตของคนไทยมีแนวโน้มเลวลงและมีการฆ่าตัวตายมากขึ้นโดยผู้ป่วยโรคจิตในปี 2540 มีเพียงอัตราส่วน 440.17 ต่อประชากร 100,000 คน ต่อมาในปี 2543 อัตราส่วนเพิ่มเป็น 451.02 ต่อประชากร 100,000 คน ในช่วงเวลาเดียวกันอัตราผู้ที่พยายามฆ่าตัวตายหรือฆ่าตัวตาย ก็ได้เพิ่มอัตราส่วนจาก 27 เป็น 30.72 ต่อประชากร 100,000 คน

สำหรับรายงานของ สศช. ในส่วนที่สองนั้น ใช้ชื่อว่า “ ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ: หนทางสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” การนำเสนอก็ได้เสนอในรูปแบบเดียวกับส่วนที่หนึ่ง คือในบทที่เจ็ด เสนอดัชนีความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจในภาพรวม ซึ่งมี 5 ด้าน คือ 1) ด้านการพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจ มี 3 องค์ประกอบคือ สัดส่วนมูลค่าเพิ่มภาคเกษตรกรรมต่อ GDP สัดส่วนการนำเข้าวัตถุดิบและสินค้าทุนต่อ GDP และดุลการค้าต่อ GDP 2) ด้านภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ มี 3 องค์ประกอบ คือ ระดับการเปิดประเทศ ดุลการคลังต่อ GDP และ หนี้ต่างประเทศต่อ GDP 3) ด้านการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์โลก มี 3 องค์ประกอบ คือ ประสิทธิภาพการผลิตรวม ค่าใช้จ่ายทางการวิจัยและพัฒนาต่อ GDP และส่วนแบ่งการตลาดไทยในตลาดโลก 4) การเจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ มี 3 องค์ประกอบคือ อัตราเงินเฟ้อ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ(GDP) และ ดุลบัญชีเดินสะพัดต่อ GDP และ 5) การกระจายการพัฒนาที่เป็นธรรม มี 2 องค์ประกอบคือ ความไม่เท่าเทียมการพัฒนา และ การกระจายรายได้ สำหรับในบทที่ 8 ถึง 12 ก็ได้มีการนำเสนอรายละเอียดของแต่ละด้านเช่นเดียวกับในส่วนที่หนึ่ง

สำหรับตัวอย่างการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมอีก ตัวอย่างหนึ่ง คณะผู้ศึกษาจะหยิบยกรายงานเรื่อง The Social Report 2004 ของกระทรวงพัฒนาสังคม ประเทศ New

Zealand มานำเสนอโดยสังเขป ในรายงานสังคมฉบับดังกล่าว ได้มีการจำแนกด้านที่นำเสนอ จำนวน 11 ด้าน คือ ด้านประชากร ด้านสุขภาพ ด้านความรู้และทักษะ ด้านแรงงาน ด้านมาตรฐานเศรษฐกิจของการดำรงชีพ ด้านสิทธิพลเมืองและการเมือง ด้านอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ด้านนันทนาการ ด้านสิ่งแวดล้อมกายภาพ ด้านความปลอดภัย และด้านความเชื่อมโยงทางสังคม

ในด้านประชากรนั้น มีการนำเสนอเรื่องขนาดและการเติบโตของประชากรระหว่าง ค.ศ. 1981-2021 ในการวิเคราะห์จะพิจารณาอัตราการเติบโตของประชากรเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด ในกรณีของ สنج. พมจ. นั้นหากนำเรื่องนี้มาวิเคราะห์ อาจเปรียบเทียบการเติบโตของประชากรในจังหวัดเปรียบเทียบกับอัตราการเติบโตของประชากรทั้งประเทศโดยรวม ก็ได้ นอกจากนั้นในยังมีการพิจารณาลงลึกไปถึงสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงประชากรว่า มาจากการเกิดทารกใหม่ หรือมาจากการอพยพเข้าและอพยพออก มีการนำเสนออัตราส่วนของประชากรที่อาศัยในเขตเมืองและเขตชนบท รวมไปถึงจำนวนและอัตราส่วนของกลุ่มเชื้อชาติ อายุ เพศ ครีวเรือนโดยจำแนกตามลักษณะครอบครัว และจำนวนของผู้พิการต่างๆด้วย

ด้านสุขภาพมี 6 เรื่อง คือ 1) อายุเฉลี่ยที่มีสุขภาพดีโดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น(Health Expectancy) 2) อายุขัยเฉลี่ยแรกเกิด (Life expectancy) 3) ผู้พิการที่ต้องการความช่วยเหลือ(Disability requiring assistance) 4) การฆ่าตัวตาย (Suicide) 5) การสูบบุหรี่ (Prevalence of cigarette smoking) และ ความอ้วน(Obesity) โดยใช้ ดัชนีมวลร่างกาย(Body Mass Index(BMI) เป็นตัววัด

ด้านความรู้และทักษะ มี 5 เรื่องคือ 1) การเรียนในวัยอนุบาล(Participation in early childhood education) สำรวจการเข้าเรียนในศูนย์เลี้ยงเด็กหรือการให้การศึกษาที่บ้าน(Home-based education programs) 2) ผู้จบการศึกษาระดับมัธยมหกหรือเทียบเท่าที่มีคุณภาพ 3) อัตราส่วนของผู้มีอายุ 25-64 ปี ที่จบการศึกษาระดับมัธยมปลาย 4) ทักษะการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษ 5) อัตราการเข้าเรียนระดับอุดมศึกษาของประชากรวัย 15 ถึง 31 ปี

ด้านการแรงงาน มี 5 เรื่องคือ 1) การว่างงาน 2) การมีงานทำ 3) รายได้เฉลี่ยจากค่าจ้างและเงินเดือน 4) การขาดเจ็บจากงาน และ 5) ความพึงพอใจในงาน

ด้านมาตรฐานทางเศรษฐกิจและการดำรงชีวิต มี 6 เรื่อง คือ 1) รายได้เฉลี่ยต่อหัว 2) การกระจายรายได้ 3) ประชากรที่มีรายได้ต่ำ 4) ประชากรที่มีคุณภาพชีวิตต่ำ 5) การมีที่อยู่อาศัย และ 6) ความแออัดของที่อยู่อาศัย

ด้านสิทธิพลเมืองและการเมือง มี 4 เรื่อง คือ 1) อัตราการใช้สิทธิเลือกตั้ง 2) อัตราของผู้หญิงที่เป็นตัวแทนในองค์กรทางการเมือง 3) ความรู้สึกเรื่องการถูกแบ่งแยกกีดกัน (Perceived discrimination) และ 4) การคอร์รัปชันของนักการเมืองและข้าราชการ

ด้านอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม มี 3 เรื่อง คือ 1) เนื้อหาท้องถิ่นในรายการโทรทัศน์ 2) ผู้ใช้ภาษาแม่ และ 3) การใช้ภาษาถิ่นในฐานะที่เป็นภาษาแรก

ด้านนันทนาการ มี 3 เรื่อง คือ 1) ความพึงพอใจในการใช้เวลาว่าง 2) การเล่นเกม และ 3) การเข้าร่วมในกิจกรรมทางสังคมและวัฒนธรรม

ด้านสิ่งแวดล้อมกายภาพ มี 2 เรื่อง คือ 1) คุณภาพของอากาศ และ 2) คุณภาพของน้ำดื่ม

ด้านความปลอดภัย มี 4 เรื่อง คือ 1) การละเลยและความรุนแรงต่อเด็ก 2) อัตราผู้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม 3) การรับรู้เรื่องความปลอดภัย และ 4) อุบัติเหตุบนท้องถนน

ด้านความเชื่อมโยงทางสังคม มี 5 เรื่อง คือ 1) การเข้าถึงโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ต 2) การติดต่อกับครอบครัวและเพื่อน 3) การไว้วางใจผู้อื่น 4) ความรู้สึกโดดเดี่ยว และ 5) ความสัมพันธ์ระหว่างบุตรที่มีอายุ 12-18 กับบิดาและมารดา

#### **7.1.4 หลักการสำคัญที่ยึดถือในการจัดทำรายงาน**

หลักการสำคัญที่ทาง สำนักงาน พมจ. เสนอในการจัดทำรายงาน ประกอบด้วยในการวิเคราะห์นั้นต้องมีข้อมูลที่รอบด้านที่เกิดขึ้นในจังหวัด ภูมิภาค และระดับโลก เป็นข้อมูลที่ทันสมัย มีแหล่งอ้างอิงถึงการได้มาของข้อมูล มีการใช้สถิติในการวิเคราะห์ และมีการนำเสนอในรูปตารางอย่างชัดเจน

#### **7.1.5 ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามบทบาท**

สำหรับปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทนี้ มีหลายประการ ประการแรก ยังไม่มีแนวทางการดำเนินการที่ชัดเจน เนื่องจากเป็นงานใหม่ ประการที่สอง จำนวนบุคลากรมีน้อย และที่มีอยู่ยังขาดทักษะและความสามารถในการปฏิบัติงานด้านนี้ ประการที่สาม ทรัพยากรด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ และงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานยังมีน้อย ทำให้การจัดเก็บข้อมูลปฐมภูมิเป็นไปได้ค่อนข้างยากเนื่องจากต้องใช้ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเป็นจำนวนมาก

#### **7.1.6 มาตรฐานและตัวชี้วัดตามบทบาทหน้าที่**

ในด้านมาตรฐานและตัวชี้วัด จากการสัมภาษณ์และการสัมมนาระดมความเห็นทั้งส่วนกลาง และระดับภาคมีการเสนอมาตรฐานและตัวชี้วัด ซึ่งสามารถประมวลและสรุปได้ดังนี้

| มาตรฐาน                                                                                                                  | ตัวชี้วัด                     | เกณฑ์            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|------------------|
| 1. การจัดการวิเคราะห์สถานการณ์ภาพรวมและแนวโน้มด้านสังคมและเศรษฐกิจ และกลุ่มเป้าหมายในจังหวัดร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง | 1. จำนวนครั้ง<br>การวิเคราะห์ | 1 ครั้งต่อปี     |
| 2. การจัดทำรายงานการวิเคราะห์แนวโน้ม และการจัดลำดับความสำคัญด้านสังคมและเศรษฐกิจ และกลุ่มเป้าหมายในจังหวัด               | 2. จำนวน<br>รายงาน            | 1 ฉบับต่อปี      |
| 3. การวิเคราะห์และรายงานข้อมูลเครือข่าย                                                                                  | 3.จำนวน<br>รายงาน             | 1 ฉบับต่อปี      |
| 4. การศึกษาวิจัย                                                                                                         | 4. จำนวน<br>ผลงานวิจัย        | 1 เรื่องต่อ 2 ปี |

### 7.1.7 ความสอดคล้องระหว่างความคาดหวังและความเป็นจริง

จากการประเมินของ พมจ. เกือบทั้งหมดสรุปว่างานในบทบาทหน้าที่นี้ยังมีช่องว่างระหว่างสิ่งที่คาดหวังและสิ่งที่ปฏิบัติจริงอยู่มาก อันเนื่องมาจากปัญหาต่างๆที่ได้กล่าวมาในข้างต้น

## 7.2 บทบาทหน้าที่ด้านประสานและจัดทำแผนงาน โครงการ และกิจกรรม ให้เป็นไปตามแนวนโยบายของกระทรวง

### 7.2.1 การรับรู้ความคาดหวังของกระทรวง

การรับรู้ของ พมจ. ในเรื่องนี้จำแนกได้ออกเป็นสามกลุ่ม กลุ่มแรกให้ความเห็นว่าการกระทรวงต้องการให้ สำนักงาน พมจ. มีแผนงานที่ชัดเจน เพื่อสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน กลุ่มที่สอง เน้นไปที่การประสานแผนงานได้ทั้งหมดในงานที่เกี่ยวข้องของกระทรวง และกลุ่มที่สาม ติความว่ากระทรวง ต้องการให้จังหวัดเห็นความสำคัญและสนับสนุนการวางแผน

### 7.2.2 ทักษะและความสามารถของบุคลากร

สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้มีความทักษะและความสามารถในการวางแผนนั้น บางจังหวัดมีเจ้าหน้าที่ในด้านนี้ 2-3 คน ขณะที่บางจังหวัดยังไม่มีเจ้าหน้าที่หลักในการรับผิดชอบ ทำให้การวางแผนจะดำเนินการในลักษณะการช่วยกันทำตามประสบการณ์และอาศัยความรู้ที่มีอยู่เดิม และมีสำนักงาน พมจ. บางแห่งได้ไปขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นซึ่งมีเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญด้านนี้

### 7.2.3 สถานะของการจัดทำแผนในปัจจุบัน

สำหรับประเภทของแผนที่ทาง สำนักงาน พมจ. ได้ดำเนินการนั้น ประเภทแรก เป็นแผนยุทธศาสตร์จังหวัด โดย สำนักงานพมจ. เป็นส่วนหนึ่งที่เข้าไปร่วมวางแผนยุทธศาสตร์ด้านสังคมของจังหวัด ประเภทที่สอง เป็นแผนประจำปีของสำนักงาน พมจ. ซึ่งรวบรวมจากแผนงานและโครงการของแต่ละฝ่ายเข้าด้วยกัน และประเภทที่สาม เป็นแผนเฉพาะเรื่องในด้านใดด้านหนึ่ง เช่น แผนพัฒนาบุคลากรเพื่อพิชิตงานของ สำนักงาน พมจ. นนทบุรี เป็นต้น

ในด้านหลักการที่ สำนักงาน พมจ. ยึดถือในการวางแผนบางแห่งระบุว่าดำเนินการตามแบบแผนเดิมที่ได้ทำต่อๆกันมา บางส่วนระบุว่ามีการใช้ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นหลักวางแผนให้สอดคล้องกับงบประมาณ และแผนของจังหวัด รวมทั้งให้เป็นแผนที่สามารถนำไปปฏิบัติได้

### 7.2.4 การนำแผนไปปฏิบัติและปัญหาในการปฏิบัติ

ในการนำแผนไปปฏิบัตินั้น บางจังหวัดระบุว่าไม่มีปัญหาแต่อย่างใด เนื่องจากได้มีการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในเรื่องงบประมาณต่างๆ มาก่อนแล้วจึงสามารถนำไปดำเนินการได้ตามที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตามในบางจังหวัดระบุว่าไม่สามารถดำเนินการได้ครอบคลุมตามแผน เพราะได้รับงบประมาณไม่เต็มที่ รวมทั้งยังขาดการติดตามและประเมินผลแผน

### 7.2.5 มาตรฐานและตัวชี้วัดตามบทบาทหน้าที่

สำหรับมาตรฐานและตัวชี้วัดตามบทบาทหน้าที่ จากการสัมภาษณ์และระดมสมองของเจ้าหน้าที่ส่วนกลางและภูมิภาคทั้งสิ้น สามารถสรุปได้ดังนี้

| มาตรฐาน                                                         | ตัวชี้วัด                                                                                                                                              | เกณฑ์                                      |
|-----------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|
| การจัดทำแผนยุทธศาสตร์พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด    | จำนวนแผนยุทธศาสตร์                                                                                                                                     | 1 แผน ต่อ 3 ปี                             |
| การปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด | จำนวนครั้งในการปรับปรุง                                                                                                                                | 1 ครั้งต่อปี                               |
| แผนกลยุทธ์ด้านสังคมในแผนยุทธศาสตร์จังหวัด                       | - จำนวนแผนงาน/<br>โครงการ ด้านสังคมที่<br>ได้รับการบรรจุแผนยุทธ<br>ศาสตร์จังหวัด<br><br>- ร้อยละของโครงการ<br>ในแผนงานด้านสังคมที่<br>มีการนำไปปฏิบัติ | 1 แผนงานต่อปี<br><br><br><br><br>ร้อยละ 80 |

| มาตรฐาน              | ตัวชี้วัด                                                                 | เกณฑ์                   |
|----------------------|---------------------------------------------------------------------------|-------------------------|
| แผนปฏิบัติงานประจำปี | - จำนวนแผนปฏิบัติงาน<br>- ร้อยละของโครงการที่<br>รับการนำไปปฏิบัติ        | 1 แผนต่อปี<br>ร้อยละ 90 |
| การประเมินผล         | -รายงานประเมินผล<br>แผนยุทธศาสตร์พัฒนา<br>สังคมและความมั่นคง<br>ของมนุษย์ | 1 ฉบับต่อ 3 ปี          |
|                      | -รายงานประเมินผล<br>กลยุทธ์ด้านสังคมใน<br>แผนยุทธศาสตร์จังหวัด            | 1 ฉบับต่อปี             |
|                      | -รายงานการประเมินผล<br>แผนปฏิบัติงานประจำปี                               | 1 ฉบับต่อปี             |

## 7.2.6 ความสอดคล้องระหว่างความคาดหวังและความเป็นจริง

สำหรับความสอดคล้องระหว่างความคาดหวังของกระทรวงกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้น พมจ. ระบุออกเป็นสามกลุ่ม กลุ่มแรกเห็นว่ามี ความสอดคล้องกันเป็นอย่างมาก กลุ่มที่สองไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องมากน้อยเพียงใด และกลุ่มที่สามระบุว่ายังมีความสอดคล้องค่อนข้างน้อย

## 7.3 บทบาทหน้าที่ด้านการส่งเสริมและประสานการดำเนินงาน

### การจัดกิจกรรมตามภารกิจและเป้าหมายของหน่วยงานในกระทรวง

#### 7.3.1 การรับรู้ความคาดหวังของกระทรวง

การรับรู้บทบาทด้านนี้ของ พมจ. สามารถจำแนกออกเป็นสามกลุ่ม กลุ่มแรก รับรู้ว่าการกระทรวงฯ ต้องการให้ สำนักงาน พมจ. สนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานส่วนกลางที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ของจังหวัด โดยการอำนวยความสะดวกในการติดต่อ ประสานงานในด้านต่างๆ ที่ส่วนกลางต้องการ เพื่อให้งานบรรลุตามภารกิจของกระทรวง กลุ่มที่สอง ดีความเป็น การประสานกับองค์กรต่างๆ รวมทั้งสร้างเครือข่ายให้ถึงระดับหมู่บ้าน ซึ่งเป็นการรับรู้โดยมุ่งเข้าไปที่กิจกรรมกรรมต่างๆ ที่หน่วยงานส่วนกลางต้องการ กลุ่มที่สาม ยังไม่ค่อยแน่ใจนักว่า บทบาทหน้าที่นี้มีขอบเขตเพียงใด

### 7.3.2 การปฏิบัติจริงตามบทบาทหน้าที่

การปฏิบัติงานจริงตามหน้าที่นั้น โดยพื้นฐานแล้วเป็นการประสานงานกับองค์กรและหน่วยงานต่างๆทั้งภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชน โดยปฏิบัติงานตามกรอบและภารกิจในแต่ละเรื่องที่กระทรวงมอบหมาย อาทิ การจัดตั้งอาสาสมัครพัฒนาสังคม โครงการศูนย์พัฒนาครอบครัวชุมชน การจัดงานเยาวชนแห่งชาติ

การจัดบุคลากรที่รับผิดชอบในภารกิจด้านนี้ สำนักงาน พมจ. จะพิจารณาว่าเรื่องที่ต้องดำเนินการตรงกับลักษณะงานของฝ่ายใด แล้วมอบหมายให้บุคคลในฝ่ายนั้นเป็นผู้รับผิดชอบ เช่น โครงการศูนย์พัฒนาครอบครัว จัดให้ฝ่ายพัฒนาสังคมเป็นผู้รับผิดชอบ เป็นต้น

### 7.3.3 ปัญหาในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่

ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านนี้ ประกอบด้วย

1) โครงการการมีลักษณะสั่งการจากเบื้องบน(Top Down) โดยที่ส่วนภูมิภาคไม่มีส่วนร่วม บางโครงการมีลักษณะเป็นวิชาการ มีกระบวนการซับซ้อน และมีกิจกรรมมาก ซึ่งกระทบกับภารกิจประจำของสำนักงาน

2) ความล่าช้าในการประสานงานระหว่างหน่วยงานส่วนกลางกับภูมิภาค มีหลายกรณีที่ส่งเรื่องไปยังภูมิภาคกระชั้นกับเวลาที่ต้องทำกิจกรรมมากเกินไป ทำให้มีเวลาในการเตรียมงานน้อย

### 7.3.4 มาตรฐานและตัวชี้วัดตามบทบาทหน้าที่

สำหรับมาตรฐานและตัวชี้วัดตามบทบาทหน้าที่นี้ จากการสัมภาษณ์ และการระดมสมองมีข้อสรุปดังนี้

| มาตรฐาน                                       | ตัวชี้วัด                                            | เกณฑ์     |
|-----------------------------------------------|------------------------------------------------------|-----------|
| ความครบถ้วนในการดำเนินงานที่ได้รับ การประสาน  | ร้อยละของภารกิจที่มีการปฏิบัติ ตามที่ได้รับการประสาน | ร้อยละ 80 |
| ความทันเวลาในการปฏิบัติงานที่ได้รับ การประสาน | ร้อยละของภารกิจที่มีการปฏิบัติ ตามเวลาที่กำหนด       | ร้อยละ 70 |
| คุณภาพในการปฏิบัติงานที่ได้รับ การประสาน      | ความพึงพอใจของหน่วยงานที่มี การประสาน                | ร้อยละ 80 |

### 7.3.5 ความสอดคล้องระหว่างความคาดหวังและความเป็นจริง

หน้าที่นี้ พมจ. เกือบทั้งหมดระบุว่าได้ดำเนินการตรงกับความต้องการของกระทรวงสิ่งที่ พมจ. ต้องการตอบสนองบทบาทหน้าที่นี้ คือ การมีส่วนร่วมในการคิดโครงการต่างๆที่ส่วนกลางได้ จัดส่งลงไป

## 7.4 บทบาทหน้าที่ด้านส่งเสริม สนับสนุน และประสานการดำเนินงานกับ องค์กรเครือข่าย

### 7.4.1 การรับรู้ความคาดหวังของกระทรวง

ภารกิจด้านนี้ พมจ. เข้าใจและตีความว่า เป็นการหนุนช่วยขับเคลื่อนภารกิจหลักของ กระทรวง โดยการประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ และสร้างเครือข่ายให้ครอบคลุม กลุ่มเป้าหมาย มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงาน โดยประสานงานให้เป็นเนื้อเดียวกัน ทั้งนี้เนื่องจาก การทำงานพัฒนาสังคมนั้นไม่สามารถอาศัยหน่วยงานราชการเพียงองค์กรเดียว แต่จะต้อง ดำเนินการร่วมกันทุกภาคส่วนของสังคม

### 7.4.2 การปฏิบัติจริงตามบทบาทหน้าที่

การปฏิบัติในบทบาทหน้าที่นี้ สำนักงาน พมจ. ได้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงาน เครือข่ายขึ้นมา มีการจัดทำทะเบียนองค์กรเครือข่าย ในกรณีที่องค์กรเครือข่ายยังมีการจัดตั้ง ที่ไม่เป็นทางการก็ได้มีการสนับสนุนให้มีการจัดตั้งให้อยู่ในรูปแบบสมาคม และให้เงินอุดหนุน ในการจัดกิจกรรม ในบางแห่งมีการประชุมองค์กรเครือข่ายทุกเดือน และจัดกิจกรรมร่วมกัน

ตัวอย่างองค์กรเครือข่ายที่ประสานและให้การสนับสนุน อย่างเช่น มูลนิธิสังเคราะห์ เด็กของศาลเยาวชน สมาคมไทยพายัพ มูลนิธิเด็กยะลา ชมรมผู้สูงอายุ องค์กรด้านสตรี และ ด้านผู้พิการ เป็นต้น

บุคลากรที่รับผิดชอบที่รับผิดชอบงานด้านนี้ คือฝ่ายพัฒนาสังคม ซึ่งเกือบทุกแห่ง ระบุว่าเจ้าหน้าที่ของตนเองมีความสามารถและมีคุณภาพในการปฏิบัติงานด้านนี้อยู่ในระดับสูง

### 7.4.3 ปัญหาในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่

สำหรับปัญหาในการปฏิบัติงานด้านเครือข่าย สามารถสรุปได้ดังนี้

- 1) ปัญหาด้านการสื่อสารและประสานงาน เนื่องจากองค์กรเครือข่ายจำนวนมากอยู่ใน พื้นที่ห่างไกล ทำให้การติดต่อไม่สะดวกเท่าที่ควร
- 2) ปัญหาเรื่องงบประมาณที่ใช้ในการประสานไม่เพียงพอ
- 3) ปัญหาที่องค์กรเครือข่ายจำนวนมากมีความคาดหวังว่า สำนักงาน พมจ. จะให้การ สนับสนุนด้านการเงินแก่องค์กร

#### 7.4.5 มาตรฐานและตัวชี้วัดตามบทบาทหน้าที่

ในด้านมาตรฐานและตัวชี้วัดการปฏิบัติหน้าที่ด้านนี้ประกอบด้วย

| มาตรฐาน                               | ตัวชี้วัด                                                                                                                                                                                                                    | เกณฑ์                                                             |
|---------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|
| การจัดทำเนียบองค์กร<br>เครือข่าย      | -จำนวนหนังสือทำเนียบองค์กรเครือข่าย<br>-มีการปรับปรุงข้อมูลองค์กรเครือข่าย                                                                                                                                                   | 1 ฉบับต่อปี<br>1 ครั้งต่อปี                                       |
| การจัดตั้งศูนย์ประสานงาน<br>เครือข่าย | -จำนวนศูนย์ประสานงานเครือข่ายระดับ<br>อำเภอ<br>-จำนวนศูนย์ประสานงานเครือข่ายระดับ<br>ตำบล<br>-จำนวนแกนนำเครือข่าย                                                                                                            | 1 ศูนย์ต่อ<br>อำเภอ<br>1 ศูนย์ต่อ<br>ตำบล<br>1 คนต่อ<br>เครือข่าย |
| การสื่อสารกับองค์กร<br>เครือข่าย      | - ร้อยละขององค์กรเครือข่ายที่มีการส่ง<br>ข้อมูลข่าวสารไปให้<br>- จำนวนครั้งในการส่งข้อมูลข่าวสารให้กับ<br>องค์กรเครือข่าย                                                                                                    | ร้อยละ 100<br>1 ครั้งต่อปี                                        |
| การสนับสนุนการดำเนินงาน<br>เครือข่าย  | - จำนวนการจัดประชุมร่วมแกนนำเครือข่าย<br>- จำนวนการจัดอบรมให้กับองค์กรเครือข่าย<br>- ร้อยละขององค์กรเครือข่ายที่เข้าร่วม<br>กิจกรรมกับ สำนักงาน พมจ.<br>- ร้อยละขององค์กรเครือข่ายที่รับการ<br>สนับสนุนงบประมาณจาก สนง. พมจ. | 4 ครั้งต่อปี<br>1 ครั้งต่อปี<br>ร้อยละ 70<br>ร้อยละ 50            |
| การติดตามประเมินผล<br>องค์กรเครือข่าย | -รายงานประเมินผลการดำเนินงาน<br>ด้านองค์กรเครือข่าย                                                                                                                                                                          | 1 ฉบับต่อปี                                                       |

#### 7.4.6 ความสอดคล้องระหว่างความคาดหวังและความเป็นจริง

พมจ. เกือบทั้งหมดระบุว่า สำนักงาน พมจ. ได้ปฏิบัติหน้าที่นี้สอดคล้องกับเป้าหมาย  
ของกระทรวง สามารถปฏิบัติงานได้ทุกอย่างที่กระทรวงสั่งให้ดำเนินการ และสามารถสร้าง  
เครือข่ายได้เป็นจำนวนมาก

## 7.5 บทบาทหน้าที่ด้านส่งเสริม ประสานงาน และดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมรวมทั้งส่งต่อให้หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

### 7.5.1 การรับรู้ความคาดหวังของกระทรวง

พมจ. เข้าใจและตีความบทบาทหน้าที่นี้ ว่า เป็นการให้บริการสังคมทั้งเฉพาะหน้าและระยะยาว โดยเป็นการบริการมีความความครอบคลุม ทัวถึง และประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และมีความพึงพอใจ พร้อมทั้งให้ สำนักงาน พมจ. เป็นศูนย์กลางในการประสานงานช่วยเหลือบุคคลที่มีปัญหา

### 7.5.2 การปฏิบัติงานจริงตามบทบาทหน้าที่

การปฏิบัติงานด้านนี้ของ สำนักงาน พมจ. มีความหลากหลายตั้งแต่การสนับสนุนข้อมูลด้านวิชาการแก่องค์กรเครือข่าย การให้บริการด้านต่างๆแก่องค์กรและบุคคลที่อยู่ในกลุ่มเป้าหมาย การให้ความสงเคราะห์ทางการเงินและเครื่องอุปโภค บริโภค การแก้ไขปัญหาให้กับผู้ประสบปัญหาในลักษณะเฉพาะหน้า และส่งต่อไปยังหน่วยงานอื่นๆที่มีหน้าที่รับผิดชอบ เช่น สถานสงเคราะห์ โรงพยาบาล โรงเรียน รวมทั้งการฟื้นฟูจิตใจผู้ประสบปัญหาด้วย

สำหรับบทบาทหน้าที่ด้านนี้ที่สำคัญอีกประการคือ การถ่ายทอดงานและเป็นพี่เลี้ยงให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการสนับสนุนข้อมูลทางวิชาการและกฎหมายแก่องค์กรเหล่านั้นด้วย

บุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านนี้ทั้งหมดระบุว่าเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพและมีปริมาณเพียงพอต่อการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากงานด้านนี้เป็นงานดั้งเดิมที่มีการปฏิบัติกันมาอย่างยาวนาน

### 7.5.3 ปัญหาในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่

ปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ด้านนี้ประกอบด้วย

- 1) ปัญหาการสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายในระดับหมู่บ้าน กลุ่มเป้าหมายซึ่งอยู่ในพื้นที่ชนบท ห่างไกล การสื่อสารเป็นไปได้อ่อนข้งจะยากลำบากเนื่องจาก สำนักงาน พมจ. ไม่มีกลไกการทำงานในระดับพื้นที่
- 2) ปัญหาการส่งต่อให้หน่วยงานอื่น บางครั้งหน่วยงานที่ส่งผู้ต้องการได้รับความช่วยเหลือไปแต่ได้รับการปฏิเสธ จึงทำให้ต้องหาล่องค์กรอื่นๆ ซึ่งเป็นการทำให้ภาระงานต่างๆเพิ่มมากขึ้น เช่นกรณีกลุ่มเป้าหมายที่มีปัญหาด้านสุขภาพ เมื่อส่งต่อไปยังโรงพยาบาล โรงพยาบาลบางแห่งให้การปฏิเสธ เนื่องจากไม่ทราบว่าจะเก็บค่ารักษาจากหน่วยงานใด
- 3) ปัญหาการให้ความช่วยเหลือไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร เพราะว่า สำนักงาน พมจ. มีภารกิจหลายประการที่จะต้องดำเนินการ และการช่วยเหลือผู้ประสบความเดือดร้อนนั้น มิใช่

เป็นการให้เงินเพียงอย่างเดียวแล้วจะสามารถแก้ปัญหาได้ แต่ต้องมีการช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง และครบวงจร โดยการบูรณาการหลายหน่วยงาน เพื่อให้ผู้ประสบปัญหาสามารถช่วยเหลือตนเองได้ในที่สุด

#### 7.5.4 มาตรฐานและตัวชี้วัดตามบทบาทหน้าที่

มาตรฐานและตัวชี้วัดการปฏิบัติหน้าที่ที่สามารถสรุปได้ดังนี้

| มาตรฐาน                                                                     | ตัวชี้วัด                                                                                                                                                      | เกณฑ์                                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|
| การปฏิบัติงานสวัสดิการสังคมเชิงรุก                                          | จำนวนโครงการที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเป้าหมาย                                                                                                                      | 1 โครงการต่อกลุ่มเป้าหมาย 1 กลุ่ม                                 |
| การให้บริการต่อกลุ่มเป้าหมาย                                                | - มีแผนผังแสดงขั้นตอนและกำหนดเวลาของกิจกรรมที่ให้บริการแต่ละประเภท<br>- ร้อยละของผู้รับบริการที่มีความพึงพอใจต่อการให้บริการ<br>- ร้อยละที่ลดลงของผู้รับบริการ | มีแผนผังครบทุกกิจกรรมที่ให้บริการ<br>ร้อยละ 80<br>ร้อยละ 10 ต่อปี |
| การส่งเสริมความเข้มแข็งในการจัดสวัสดิการสังคมให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น | - จำนวนครั้งการอบรมความรู้ด้านสวัสดิการสังคมแก่บุคลากรที่รับผิดชอบในหน่วยงานท้องถิ่น<br>- ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมการอบรมถ่ายทอดความรู้    | 2 ครั้งต่อปี<br>ร้อยละ 60 ต่อการอบรมในแต่ละครั้ง                  |
| การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาเร่งด่วน                                    | - ร้อยละของผู้ประสบปัญหาเร่งด่วนที่ได้รับการช่วยเหลือทันเหตุการณ์                                                                                              | ร้อยละ 100                                                        |

#### 7.5.5 ความสอดคล้องระหว่างความคาดหวังและความเป็นจริง

สำหรับงานในบทบาทหน้าที่นี้ พมจ. ทั้งหมดระบุว่ามีความสอดคล้องระหว่างความคาดหวังของกระทรวงกับความเป็นจริงสูง

### 7.6 บทบาทด้านการเป็นศูนย์ข้อมูลด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

#### 7.6.1 การรับรู้และเข้าใจความคาดหวังของกระทรวง

การรับรู้และเข้าใจการเป็นศูนย์ข้อมูลด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ปรากฏว่า พมจ. เกือบครึ่งหนึ่งที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาครั้งนั้นระบุว่ายังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร เพราะขาดกรอบในการจัดเก็บข้อมูลหรืออีกนัยหนึ่งคือ สนง. พมจ. ไม่ทราบ

ว่าข้อมูลพื้นฐานที่กระทรวงฯต้องการให้จัดเก็บมีด้าน เรื่อง และประเด็นใดบ้าง อย่างไรก็ตามมีสำนักงาน พมจ. บางส่วนได้ให้คำตอบว่า กระทรวงฯมีความคาดหวังให้สำนักงาน พมจ. มีข้อมูลกลุ่มเป้าหมายอย่างถูกต้องและครบถ้วน เพื่อให้ภาครัฐและเอกชนไปใช้ประโยชน์แก่ประชาชน

### 7.6.2 การปฏิบัติจริงตามบทบาทหน้าที่

สำหรับข้อมูลที่สำนักงาน พมจ. ได้มีการจัดเก็บอยู่ในปัจจุบัน คือข้อมูลของกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย

- 1) เด็ก
- 2) ผู้ด้อยโอกาส
- 3) ผู้พิการ
- 4) สตรี
- 5) ผู้กู้เงิน
- 6) ความจำเป็นขั้นพื้นฐาน (จปฐ.)
- 7) องค์กรเครือข่าย
- 8) ความมั่นคงของมนุษย์ 7 ด้าน ของ UNDP
- 9) ผู้ได้รับความช่วยเหลือ

วิธีเก็บรวบรวมจากข้อมูลเดิมสำนักงาน พมจ. ได้ดำเนินการหลายวิธี วิธีแรก รวบรวมจากข้อมูลของหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง วิธีที่สอง รวบรวมจากทะเบียนของผู้มารับบริการ เช่นผู้ที่มากู้เงิน หรือมารับการทุนการศึกษา วิธีที่สาม จากข้อมูลความจำเป็นขั้นพื้นฐาน (จปฐ.) วิธีที่สี่ รวบรวมจากองค์กรเครือข่าย วิธีที่ห้า ใช้การสำรวจโดยตรง โดยให้อาสาสมัครช่วยดำเนินการสำรวจ

การเก็บรักษาข้อมูลต่างๆ ได้ใช้แฟ้มเอกสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบต่างๆที่หลากหลาย รวมทั้งมีการประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลในบางด้าน

บุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านข้อมูลสำนักงาน พมจ. ส่วนใหญ่จะมีอย่างน้อย 1 คน แต่มักจะไม่เพียงพอกับปริมาณของข้อมูลที่ต้องจัดเก็บ

### 7.6.3 ปัญหาในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่

สำหรับปัญหาในงานด้านข้อมูลประกอบด้วย

- 1) ยังขาดความชัดเจนเกี่ยวกับขอบเขตของเรื่องและประเด็นที่ต้องจัดเก็บ
- 2) ขาดบุคลากรในการรวบรวม ประมวล และวิเคราะห์ข้อมูล
- 3) ข้อมูลยังไม่เป็นปัจจุบัน ยังไม่ตรงกับความเป็นจริง
- 4) การนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดยังทำได้ไม่ดีเท่าที่ควร

#### 7.6.4 มาตรฐานและตัวชี้วัดตามบทบาทหน้าที่

สำหรับมาตรฐานและตัวชี้วัดด้านการเป็นศูนย์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

| มาตรฐาน                            | ตัวชี้วัด                                                                                                       | เกณฑ์                                                           |
|------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|
| การจัดตั้งห้องปฏิบัติการด้านข้อมูล | - จำนวนเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านข้อมูล<br><br>- จำนวนคอมพิวเตอร์ที่ใช้เฉพาะการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล | 2 คน ต่อ สำนักงาน<br>พมจ.<br><br>1 เครื่อง ต่อ สำนักงาน<br>พมจ. |
| ความครอบคลุมของข้อมูล              | - จำนวนเรื่องที่มีการเก็บรวบรวม<br><br>- ร้อยละของหมู่บ้านที่มีการจัดเก็บข้อมูล                                 | ครบทุกเรื่องตาม<br>ข้อกำหนดของ<br>กระทรวงฯ<br>ร้อยละ 75         |
| ความทันสมัยของข้อมูล               | - จำนวนครั้งในการปรับปรุงข้อมูลในแต่ละเรื่อง                                                                    | 4 ครั้งต่อปี                                                    |
| ความน่าเชื่อถือของข้อมูล           | - ร้อยละของเรื่องที่จัดเก็บสามารถอ้างอิงแหล่งหรือแสดงวิธีการจัดเก็บ                                             | ร้อยละ 100                                                      |

#### 7.6.5 ความสอดคล้องระหว่างความคาดหวังและความเป็นจริง

พมจ. ส่วนใหญ่ระบุว่า งานด้านนี้มีความสอดคล้องระหว่างความคาดหวังกับความเป็นจริงในระดับน้อยถึงปานกลาง มีเพียง จังหวัดขอนแก่นเพียงจังหวัดเดียวที่ระบุว่ามีความสอดคล้องอยู่ในระดับสูง

### 7.7 บทบาทหน้าที่ด้านการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และณรงค์

#### 7.7.1 การรับรู้ความคาดหวังของกระทรวง

พมจ. เข้าใจและตีความว่า กระทรวงต้องการให้สำนักงาน พมจ. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ภารกิจและงานต่างๆ ของกระทรวงให้ประชาชนทราบ เพื่อให้ประชาชนในจังหวัดได้รับรู้ชื่อของกระทรวง เข้าใจบทบาทหน้าที่และภารกิจของกระทรวง ซึ่งจะทำให้

ประชาชนได้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน รวมไปถึงสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารในด้านบริการที่ทางสำนักงาน พมจ. ดำเนินการอยู่

### 7.7.2 การปฏิบัติจริงตามบทบาทหน้าที่

การดำเนินงานด้านนี้ของสำนักงาน พมจ. กระทำโดยการรวบรวม ข้อมูลข่าวสาร เอกสารต่างๆที่กระทรวงได้จัดส่งมาให้ รวมทั้งสรุปผลการดำเนินงานของแต่ละฝ่าย เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนทราบทั้งในรูปแบบของแผ่นพับ โปสเตอร์ หนังสือ

บุคลากรที่รับผิดชอบในด้านนี้มาจากฝ่ายต่างๆ โดยบางแห่ง เช่น ขอนแก่น กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบโดยตรงหนึ่งคน และให้แต่ละฝ่ายสรุปข่าวของฝ่ายตนให้ บางแห่ง เช่น ที่อุบลราชธานีกำหนดให้กลุ่มยุทธศาสตร์เป็นผู้รับผิดชอบการประชาสัมพันธ์ในภาพรวมขององค์กร และให้แต่ละฝ่ายรับผิดชอบในข่าวที่เกี่ยวข้องกับงานของตนเอง ขณะที่จังหวัดน่านให้ฝ่ายบริหารเป็นผู้รับผิดชอบงานด้านการประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

### 7.7.3 ปัญหาในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่

ปัญหาการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน ประกอบด้วย

- 1) เรื่องที่จะดำเนินการประชาสัมพันธ์ยังขาดข้อมูลด้านวิชาการ
- 2) การขาดแคลนบุคลากรที่มีทักษะในการทำงานด้านประชาสัมพันธ์
- 3) ช่องทางการสื่อสารยังมีจำกัด เนื่องจากค่าบริการในการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสื่อมีราคาแพง เช่น วิทยุ โทรทัศน์
- 4) การประชาสัมพันธ์ส่วนที่เป็นการประสานขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่สามารถเสนอเนื้อหาได้เท่าที่ต้องการ

### 7.7.4 มาตรฐานและตัวชี้วัดตามบทบาทหน้าที่

สำหรับมาตรฐานและตัวชี้วัดในด้านนี้มีดังต่อไปนี้

| มาตรฐาน                                  | ตัวชี้วัด                                                                                    | เกณฑ์                                 |
|------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|
| แผนการประชาสัมพันธ์                      | - เอกสารแผนการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน                                                       | 1 แผน ต่อปี                           |
| การดำเนินงานด้านเว็บไซต์                 | -จำนวนครั้งของการเข้าชมเว็บไซต์<br>-ความถี่ในการปรับปรุงข้อมูล                               | 1,000 ครั้งต่อปี<br>1 ครั้งต่อสัปดาห์ |
| การรณรงค์ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น | - จำนวนโครงการรณรงค์<br>- ร้อยละขององค์กรปกครองท้องถิ่นทั้งหมดที่เข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละครั้ง | 4 โครงการต่อปี<br>ร้อยละ 30           |

| มาตรฐาน                                  | ตัวชี้วัด                                                                                                 | เกณฑ์                            |
|------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|
| การส่งข่าวสารแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น | - จำนวนครั้งที่ส่งข่าวสาร<br>- ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการส่งข่าวสาร                        | 1 ครั้งต่อเดือน<br>ร้อยละ 100    |
| การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชน            | - จำนวนข่าวที่ได้รับการตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น<br>- จำนวนข่าวที่ได้รับการกระจายเสียงในวิทยุท้องถิ่น | 2 ข่าวต่อเดือน<br>2 ข่าวต่อเดือน |

### 7.7.5 ความสอดคล้องระหว่างความคาดหวังและความเป็นจริง

สำหรับในการประชาสัมพันธ์นั้น พมจ. ส่วนใหญ่ระบุว่ามีความสอดคล้องระดับปานกลางจนไปถึงมาก อย่างไรก็ตามข้อเท็จจริงที่พบจากการศึกษาในภาคสนามคือ หน่วยงานราชการส่วนใหญ่ ยังไม่ทราบ ถึงชื่อและบทบาทหน้าที่ของ สำนักงาน พมจ. นั้นหมายความว่า หน่วยงานยังมีชื่อเสียงอยู่ในวงจำกัด ซึ่งงานประชาสัมพันธ์คงเป็นอีกงานหนึ่งที่จะต้องมีการดำเนินการอย่างจริงจังต่อไป

## 7.8. บทบาทหน้าที่ด้านปฏิบัติงานร่วมกัน หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

### 7.8.1 การรับรู้ความคาดหวังของกระทรวง

พมจ. เข้าใจและตีความบทบาทหน้าที่นี้ว่าเป็นการประสานระหว่างหน่วยงาน โดยให้หน่วยงานอื่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมทั้งเป็นการปฏิบัติภารกิจพิเศษต่างๆที่กระทรวงได้มอบหมาย

### 7.8.2 การปฏิบัติจริงตามบทบาทหน้าที่

สำหรับการปฏิบัติงานในบทบาทนี้ดำเนินการโดยการเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการต่างๆที่มีในจังหวัด รวมทั้งร่วมปฏิบัติงานกับโครงการของจังหวัด เช่น การแก้ปัญหายาเสพติด การควบคุมความประพฤติ เป็นต้น

บุคลากรที่รับผิดชอบในงานด้านนี้ขึ้นอยู่กับว่าเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับฝ่ายใด ก็จะทำให้ฝ่ายนั้นเข้าร่วมในการปฏิบัติงาน

### 7.8.3 ปัญหาในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่

ปัญหาของการปฏิบัติงานด้านนี้ เช่น บุคลากรและวัฒนธรรมในการทำงานของบุคคลที่ต่างสังกัดอาจไม่สอดคล้องกันทำให้ไม่สามารถปรับตัวร่วมงานกันได้

#### 7.8.4 มาตรฐานและตัวชี้วัดตามบทบาทหน้าที่

ด้านมาตรฐานและตัวชี้วัดในการปฏิบัติงานด้านนี้คือ

| มาตรฐาน                                          | ตัวชี้วัด                      | เกณฑ์      |
|--------------------------------------------------|--------------------------------|------------|
| การปฏิบัติงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากจังหวัด | - ร้อยละของงานที่ได้รับมอบหมาย | ร้อยละ 100 |

#### 7.8.5 ความสอดคล้องระหว่างความคาดหวังและความเป็นจริง

พมจ. ส่วนใหญ่ระบุว่างานด้านนี้มีความสอดคล้องระหว่างความคาดหวังและความเป็นจริงในระดับปานกลาง จนถึงมาก ยกเว้นจังหวัดนครศรีธรรมราชซึ่งระบุว่า “น้อยมาก”

#### 7.9 ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ จาก พมจ.

- 1) หน่วยงานในกระทรวงควรมีการสนทนาให้มากขึ้น ควรมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับแผนและโครงการที่จะดำเนินการในภูมิภาคให้ชัดเจน และควรมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน เพื่อไม่ให้เกิดการดำเนินงานที่ซ้ำซ้อนกันอยู่ในปัจจุบัน
- 2) ในการดำเนินงาน หน่วยงานส่วนกลางควรพิจารณาข้อเสนอและความต้องการของจังหวัดอย่างจริงจัง โดยให้แต่ละจังหวัดมีทางเลือกในการปฏิบัติงานตามโครงการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และสภาพปัญหาของจังหวัด โดยให้จังหวัดปรับเปลี่ยนงบประมาณในการดำเนินการให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นปัญหาของจังหวัด
- 3) ต้องการให้กระทรวงมีตัวแทนการปฏิบัติงานในระดับอำเภอ เพื่อทำหน้าที่ในการประสานกับเครือข่ายและเฝ้าระวังติดตามสถานการณ์ กลไกในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนความเข้มแข็งให้กับองค์กรเครือข่าย
- 4) กระทรวงควรมีการดำเนินการแก้ไขเรื่องตำแหน่งที่ไม่เป็นไปตามกรอบที่กำหนด โดยบุคคลกับตำแหน่งไม่อยู่ในสถานที่เดียวกัน ซึ่งอาจทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานไม่เกิดขึ้นอย่างที่ต้องการจะเป็น
- 5) ในการเลื่อนตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ ควรมีการบริหารอย่างโปร่งใส และควรสนับสนุนความก้าวหน้าให้กับข้าราชการส่วนภูมิภาคเท่าเทียมกับส่วนกลาง

## 7.10 สรุปร่างมาตรฐานและตัวชี้วัดจากพื้นที่ มาตรฐานและตัวชี้วัดมิติผลผลิตและผลลัพธ์

| ด้าน                                                                                                                                        | มาตรฐาน                                                                                                                               | ตัวชี้วัด                                                                                                                                                | เกณฑ์                              |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
| 1. ศึกษาวิเคราะห์ และ<br>รายงานสถานการณ์สังคม<br>เศรษฐกิจเพื่อกำหนด<br>นโยบายในระดับจังหวัด<br>รวมทั้งเสนอแนะแนวทาง<br>แก้ไข                | 1.1 การจัดการวิเคราะห์สถานการณ์ภาพรวม<br>และแนวโน้มด้านสังคมและเศรษฐกิจ และ<br>กลุ่มเป้าหมายในจังหวัดร่วมกับหน่วยงานที่<br>เกี่ยวข้อง | 1.จำนวนครั้งการ<br>วิเคราะห์                                                                                                                             | 1 ครั้งต่อปี                       |
|                                                                                                                                             | 1.2 การจัดทำรายงานการวิเคราะห์แนวโน้ม<br>และการจัดลำดับความสำคัญด้านสังคมและ<br>เศรษฐกิจ และกลุ่มเป้าหมายในจังหวัด                    | 2.จำนวนรายงาน                                                                                                                                            | 1 ฉบับต่อปี                        |
|                                                                                                                                             | 1.3 การวิเคราะห์และรายงานข้อมูลเครือข่าย                                                                                              | 3.จำนวนรายงาน                                                                                                                                            | 1 ฉบับต่อปี                        |
|                                                                                                                                             | 1.4 การศึกษาวิจัย                                                                                                                     | 4.จำนวนงานวิจัย                                                                                                                                          | 1 เรื่องต่อ2ปี                     |
| 2.การประสานและจัดทำ<br>แผนงานโครงการและ<br>กิจกรรมด้านการพัฒนา<br>สังคมและความมั่นคงของ<br>มนุษย์จังหวัดให้เป็นไปตาม<br>แผนนโยบายของกระทรวง | 2.1 การจัดทำแผนยุทธศาสตร์พัฒนาสังคม<br>และความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด                                                                  | 5.จำนวนแผน<br>ยุทธศาสตร์                                                                                                                                 | 1 แผนต่อ<br>3 ปี                   |
|                                                                                                                                             | 2.2 การปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์พัฒนาสังคม<br>และความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด                                                               | 6.จำนวนครั้งใน<br>การปรับปรุง                                                                                                                            | 1 ครั้งต่อปี                       |
|                                                                                                                                             | 2.3 แผนกลยุทธ์ด้านสังคมในแผนยุทธศาสตร์<br>จังหวัด                                                                                     | 7.จำนวนแผนงาน<br>ด้านสังคมที่ได้รับ<br>การบรรจุแผนกล<br>ยุทธศาสตร์<br>จังหวัด<br>8. ร้อยละของ<br>โครงการใน<br>แผนงานด้าน<br>สังคมที่มีการ<br>นำไปปฏิบัติ | 1 แผนงานต่อ<br>ปี<br><br>ร้อยละ 80 |

| ด้าน                                                                                           | มาตรฐาน                                          | ตัวชี้วัด                                                                                                                                                                   | เกณฑ์                                                |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
|                                                                                                | 2.4. แผนปฏิบัติงานประจำปี                        | 9. จำนวนแผนปฏิบัติงาน<br>10. ร้อยละของโครงการที่รับการนำไปปฏิบัติ                                                                                                           | 1 แผนต่อปี<br><br>ร้อยละ 90                          |
|                                                                                                | 2.5 การประเมินผลแผน                              | 11. รายงานประเมินผลแผนยุทธศาสตร์พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์<br>12. รายงานประเมินผลกลยุทธ์ด้านสังคมในแผนยุทธศาสตร์จังหวัด<br>13. รายงานการประเมินผลแผนปฏิบัติงานประจำปี | 1 ฉบับต่อ 3 ปี<br><br>1 ฉบับ ต่อปี<br><br>1ฉบับ / ปี |
| 3.การส่งเสริมและประสานการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมต่างๆ ตามภารกิจและเป้าหมายของหน่วยงานในกระทรวง | 3.1 ความครบถ้วนในการดำเนินงานที่ได้รับการประสาน  | 14. ร้อยละของภารกิจที่มีการปฏิบัติตามที่ได้รับการประสาน                                                                                                                     | ร้อยละ 80                                            |
|                                                                                                | 3.2 ความทันเวลาในการปฏิบัติงานที่ได้รับการประสาน | 15.ร้อยละของภารกิจที่มีการปฏิบัติตามเวลาที่กำหนด                                                                                                                            | ร้อยละ 70                                            |
|                                                                                                | 3.3 คุณภาพในการปฏิบัติงานที่ได้รับการประสาน      | 16.ความพึงพอใจของหน่วยงานที่มีการประสาน                                                                                                                                     | ร้อยละ 80                                            |

| ด้าน                                                                                         | มาตรฐาน                               | ตัวชี้วัด                                                     | เกณฑ์              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|---------------------------------------------------------------|--------------------|
| 4.การส่งเสริม สนับสนุน และประสานการดำเนินงาน กับองค์กรเครือข่ายใน จังหวัดทั้งภาครัฐและ เอกชน | 4.1 การจัดทำทำเนียบองค์กรเครือข่าย    | 17. จำนวน หนังสือทำเนียบ องค์กรเครือข่าย                      | 1 ฉบับต่อปี        |
|                                                                                              |                                       | 18. มีการปรับปรุง ข้อมูลองค์กร เครือข่าย                      | 1ครั้งต่อปี        |
|                                                                                              | 4.2 การจัดตั้งศูนย์ประสานงานเครือข่าย | 19 จำนวนศูนย์ ประสานงาน เครือข่ายระดับ อำเภอ                  | 1ศูนย์ระดับ อำเภอ  |
|                                                                                              |                                       | 20. จำนวนศูนย์ ประสานงานเครือ ข่ายระดับตำบล                   | 1ศูนย์ระดับ ตำบล   |
|                                                                                              |                                       | 21. จำนวนแกน นำเครือข่าย                                      | 1 คน ต่อ เครือข่าย |
|                                                                                              | 4.3 การสื่อสารกับองค์กรเครือข่าย      | 22. ร้อยละของ องค์กรเครือ ข่าย ที่มีการส่งข้อมูล ข่าวสารไปให้ | ร้อยละ 100         |
|                                                                                              |                                       | 23. จำนวนครั้งใน การส่งข้อมูล ข่าวสารให้กับ องค์กรเครือข่าย   | 1 ครั้งต่อ เดือน   |

| ด้าน                                                                                                                                                                               | มาตรฐาน                                | ตัวชี้วัด                                                                                                                                                                                                                | เกณฑ์                                                              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                    | 4.4 การสนับสนุนการดำเนินงานเครือข่าย   | 24. จำนวนการจัดประชุมร่วมแกนนำเครือข่าย<br>25. จำนวนการจัดอบรมให้กับองค์กรเครือข่าย<br>26. ร้อยละขององค์กรเครือข่ายที่เข้าร่วมกิจกรรมกับ สนง. พมจ.<br>27. ร้อยละขององค์กรเครือข่ายที่รับการสนับสนุนงบประมาณจาก สนง. พมจ. | 4 ครั้งต่อปี<br><br>1 ครั้งต่อปี<br><br>ร้อยละ 70<br><br>ร้อยละ 50 |
|                                                                                                                                                                                    | 4.5 การติดตามประเมินผลองค์กรเครือข่าย  | 28. รายงานประเมินผลการดำเนินงานด้านองค์กรเครือข่าย                                                                                                                                                                       | 1 ฉบับ ต่อ ปี                                                      |
| 5.การส่งเสริม ประสาน งาน และดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม รวมทั้งส่งต่อให้หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดสวัสดิการทางสังคมตามกฎหมาย | 5.1 การปฏิบัติงานสวัสดิการสังคมเชิงรุก | 29. จำนวนโครงการที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเป้าหมาย                                                                                                                                                                            | 1 โครงการต่อกลุ่มเป้าหมาย<br>1 กลุ่ม                               |
|                                                                                                                                                                                    | 5.2 การให้บริการต่อกลุ่มเป้าหมาย       | 30. มีแผนผังแสดงขั้นตอนและกำหนดเวลาของกิจกรรมที่ให้บริการ                                                                                                                                                                | มีแผนผังครบทุกกิจกรรมที่ให้บริการ                                  |

| ด้าน                                                               | มาตรฐาน                                                                                 | ตัวชี้วัด                                                                                                                                                                                               | เกณฑ์                                                                 |
|--------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|
|                                                                    |                                                                                         | แต่ละประเภท<br>31. ร้อยละของ<br>ผู้รับบริการที่มี<br>ความพึงพอใจต่อ<br>การให้ บริการ<br>32. ร้อยละที่<br>ลดลงของ<br>ผู้รับบริการ                                                                        | ร้อยละ 80<br><br>ร้อยละ 10<br>ต่อปี                                   |
|                                                                    | 5.3 การส่งเสริมความเข้มแข็งในการจัด<br>สวัสดิการสังคมให้กับองค์กรปกครองส่วน<br>ท้องถิ่น | 33. จำนวนครั้ง<br>การอบรมความรู้<br>ด้านสวัสดิการ<br>สังคมแก่บุคลากร<br>ที่รับผิดชอบใน<br>หน่วยงานท้องถิ่น<br><br>31. ร้อยละของ<br>องค์กรปกครอง<br>ส่วนท้องถิ่นที่เข้า<br>ร่วมการอบรม<br>ถ่ายทอดความรู้ | 2 ครั้งต่อปี<br><br>ร้อยละ 60<br>ต่อการอบรม<br>ในแต่ละครั้ง           |
|                                                                    | 5.4 การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบปัญหา<br>เร่งด่วน                                        | 32 ร้อยละของผู้<br>ประสบปัญหา<br>เร่งด่วนที่ได้รับ<br>การช่วยเหลือทัน<br>เหตุการณ์                                                                                                                      | ร้อยละ 100                                                            |
| 6. การเป็นศูนย์ข้อมูลด้าน<br>การพัฒนาสังคมและความ<br>มั่นคงจังหวัด | 6.1 การจัดตั้งห้องปฏิบัติการด้านข้อมูล                                                  | 33. จำนวน<br>เจ้าหน้าที่<br>ผู้รับผิดชอบงาน<br>ด้านข้อมูล<br><br>34. จำนวน<br>คอมพิวเตอร์ที่ใช้<br>เฉพาะการเก็บ<br>รวบรวมและ                                                                            | 2 คน ต่อ<br>สำนักงาน<br>พมจ.<br><br>1 เครื่อง ต่อ<br>สำนักงาน<br>พมจ. |

| ด้าน                                                                                                                                                                                            | มาตรฐาน                      | ตัวชี้วัด                                                                           | เกณฑ์                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                 |                              | วิเคราะห์ข้อมูล                                                                     |                                                     |
|                                                                                                                                                                                                 | 6.2 ความครอบคลุมของข้อมูล    | 35. จำนวนเรื่องที่มีการเก็บรวบรวม<br><br>36. ร้อยละของหมู่บ้านที่มีการจัดเก็บข้อมูล | ครบทุกเรื่องตามข้อกำหนดของกระทรวงฯ<br><br>ร้อยละ 75 |
|                                                                                                                                                                                                 | 6.3 ความทันสมัยของข้อมูล     | 37. จำนวนครั้งในการปรับปรุงข้อมูลในแต่ละเรื่อง                                      | 4 ครั้งต่อปี                                        |
|                                                                                                                                                                                                 | 6.4 ความน่าเชื่อถือของข้อมูล | 38. ร้อยละของเรื่องที่จัดเก็บสามารถอ้างอิงแหล่งหรือแสดงวิธีการจัดเก็บ               | ร้อยละ 100                                          |
| 7. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้มีการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมทั้งความก้าวหน้าทางวิชาการ และผลการปฏิบัติงานของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ | 7.1 แผนการประชาสัมพันธ์      | 39. เอกสารแผนการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน                                            | 1 แผน ต่อปี                                         |
|                                                                                                                                                                                                 | 7.2 การดำเนินงานด้านเว็บไซต์ | 40. จำนวนครั้งของการเข้าชมเว็บไซต์<br>41. ความถี่ในการปรับปรุงข้อมูล                | 1000 ครั้งต่อปี<br>1 ครั้งต่อสัปดาห์                |

| ด้าน                                                                                             | มาตรฐาน                                              | ตัวชี้วัด                                                                                                         | เกณฑ์                                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
|                                                                                                  | 7.3 การรณรงค์ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น         | 42. จำนวนโครงการรณรงค์<br>43. ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดที่เข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละครั้ง              | 4 โครงการต่อปี<br>ร้อยละ 30          |
|                                                                                                  | 7.4 การส่งข่าวสารแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น         | 44. จำนวนครั้งที่ส่งข่าวสาร<br>45. ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการส่งข่าวสาร                            | 1 ครั้งต่อเดือน<br>ร้อยละ 100        |
|                                                                                                  | 7.5 การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชน                    | 46. จำนวนข่าวที่ได้รับการตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น<br><br>47. จำนวนข่าวที่ได้รับการกระจายเสียงในวิทยุท้องถิ่น | 2 ข่าวต่อเดือน<br><br>2 ข่าวต่อเดือน |
| 8. การปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย | 8.1 การปฏิบัติงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากจังหวัด | 48. ร้อยละของงานที่ได้รับมอบหมาย                                                                                  | ร้อยละ 100                           |